

(مقاله پژوهشی)

بررسی قدرت پروتئولیتیکی عصاره حاصل از پوست و گوشت پرتقال تامسونفاطمه شریفی^۱، وحید حکیمزاده^{۲*}

۱-دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و صنایع غذایی، واحد قوچان، دانشگاه آزاد اسلامی، قوچان، ایران.

۲-استادیار، گروه علوم و صنایع غذایی، واحد قوچان، دانشگاه آزاد اسلامی، قوچان، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۰/۰۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۱۱/۱۵

چکیده

پروتئازها جزو مهم‌ترین آنزیم‌های صنعتی هستند که حدود ۶۵ درصد از سهم بازار جهانی آنزیم‌های صنعتی و حدود ۲۵ درصد از تولید کل آنزیم‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. آنزیم پروتئاز کاربردهای زیادی در صنایع مختلف از جمله صنایع غذایی داراست. از طرفی استخراج ترکیبات فراسودمند از ضایعات و محصولات فرعی در صنایع غذایی می‌تواند سبب ایجاد ارزش افزوده گردد. از این رو در این تحقیق به بررسی قدرت پروتئولیتیکی عصاره پوست و گوشت میوه پرتقال تامسون پرداخته شد. در این تحقیق، بررسی قدرت آنزیمی عصاره‌های حاصل از پرتقال در دو دمای ۲۵ و ۴۰ درجه سانتی‌گراد، با دو حلال آب و اتانول و از دو بافت پوست و گوشت در سه تکرار انجام گرفت. برای مقایسه‌ی میانگین داده‌ها از آزمون چند دامنه‌ای دانکن در سطح احتمال ۹۵ درصد با نرم افزار SPSS ورژن ۲۲ استفاده گردید. رسم نمودارها نیز با نرم افزار اکسل انجام شد. نتایج نشان داد که فعالیت پروتئولیتیکی عصاره‌های آبی و اتانولی در دو روش GDU و MCA تفاوت معنی‌داری داشت و میزان فعالیت پروتئولیتیکی عصاره اتانولی به طور معنی‌داری بیشتر از عصاره آبی بود. همچنین بکارگیری سطوح دمایی پایین‌تر در عصاره‌گیری از پوست پرتقال و دماهای بالاتر در عصاره‌گیری از گوشت پرتقال قدرت پروتئولیتیکی را به طور معنی‌داری افزایش داد.

واژه‌های کلیدی: اتانول، پروتئاز، پرتقال، لخته‌کنندگی شیر، هضم ژلاتین.

۱- مقدمه

آنزیم‌ها، کاتالیزورهای بیولوژیکی در فرآیندهای متابولیکی هستند و از نظر ساختار شیمیایی از جنس پروتئین بوده و می‌توانند با دیگر مواد آلی مانند ویتامین‌ها یا مواد معدنی همراه باشند. حضور آن‌ها در سوخت و ساز مواد خوراکی هنگام هضم و متابولیسم ضروری است (۲۲). از طرفی آنزیم‌ها در بهبود بازده فرآیندهای صنعتی خوراکی در زمینه‌های مختلف مانند استخراج، رسانیدن، تخمیر و غیره و همچنین به عنوان یک تنظیم‌کننده در واکنش‌های متابولیکی نقش مهمی ایفا می‌کنند (۲۳). بعد از آمیلازها، پروتئازها مهم‌ترین آنزیم‌های صنعتی محسوب می‌شوند و سالانه حدود ۵۰۰ تن از این آنزیم‌ها تولید می‌شود (۱۹). پروتئازها به طور وسیعی در آب، خاک و در شرایط دشوار زیست محیطی از جمله شرایط بسیار قلیایی یافت می‌شوند (۲۶). در سالیان اخیر استخراج آنزیم‌های پروتئولیتیک از منابع گیاهی به دلیل فعالیت بالا، ثبات در طیف گسترده‌ای از pH و دما، پایداری در برابر یون‌های فلزی مختلف، مهارکننده‌های گوناگون و حلال‌های آلی توجه زیادی را به خود جلب کرده است (۱۲). به همین دلیل پروتئازهای گیاهی گزینه بسیار مناسبی برای صنایع غذایی، پزشکی، بیوتکنولوژی و داروسازی می‌باشد (۲۷). پروتئازها براساس جایگاه کاتالیتیکی به دو دسته پروتئازهای خارج سلولی و پروتئازهای داخل سلولی تقسیم می‌شوند. حداکثر فعالیت پروتئازهای اسیدی در pH ۲ تا ۶، پروتئازهای خنثی در pH ۶/۵ تا ۷/۵ و پروتئازهای قلیایی در pH ۸ تا ۱۱ است (۷). پروتئازهای مختلف از منابع حیوانی، گیاهی و میکروبی به دست می‌آیند که دارای تنوع کاربردی زیادی در صنایع غذایی هستند و برای مقاصد مختلف مانند پنی‌سازی، رساندن و ترد کردن گوشت به کار می‌روند (۲۱). مطالعات بسیاری در رابطه با کاربرد پروتئازها صورت گرفته است که می‌توان به استفاده از پروتئاز پنی‌ریاد در تولید پنیر سفید و استفاده از آنزیم فیسین در ترد کردن پروتئین‌های گوشت گاو و گوسفند اشاره کرد (۲۸ و ۸). امروزه برای تولید پنیر به ویژه پنیرهای محلی، استفاده از گیاهان حاوی پروتئاز به عنوان رنت گیاهی نتایج مثبتی را در برداشته است (۱۱). از مزیت‌های پروتئازهای گیاهی می‌توان به بالاتر بودن دمای بهینه فعالیت

این آنزیم‌ها در مواردی که عملیات با فرایند حرارتی همراه است، اشاره کرد. علاوه بر این دلمه تولیدی با رنت گیاهی در مقایسه با رنت حیوانی، کمتر به وسیله تغییرات دما تحت تاثیر قرار می‌گیرد. این آنزیم‌ها فعالیت بهتری را نسبت به اضافه کردن کلسیم در شیر نشان می‌دهند. با به دست آوردن مقادیر بهینه آنزیم‌های استخراجی از گیاهان برای تولید پنیر می‌توان با هزینه کمتر محصولاتی با تنوع بیشتر را تولید کرد. با این حال از معایب آنزیم‌های گیاهی پروتئاز می‌توان به تولید پپتیدهای تلخ و قدرت لخته‌کنندگی نسبتاً ضعیف اشاره کرد (۲۰). در میان محصول‌های مختلف مرکبات، انواع پرتقال و نارنگی از مهم‌ترین آن‌ها به شمار می‌آیند که به همین نسبت در جهان نیز از بالاترین میزان سطح زیرکشت و تولید نسبت به سایر مرکبات برخوردارند. بررسی‌های انجام شده نشان داد که تاکنون مطالعه‌ای در خصوص استخراج و بررسی قدرت آنزیمی عصاره میوه پرتقال انجام نگرفته است اما در مطالعه‌ای در ایران پروتئاز گیاهی از میوه‌های ویتانیا کوآگولانس استخراج شد و تاثیر این پروتئاز روی پروتئولیز پنیر UF در طول رسیدن در مقایسه با کیموزین خالص و رنت قارچی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد در نمونه‌های پنیر تولید شده با پروتئاز میوه ویتانیا کوآگولانس به جز pH که به طور معنی‌داری کمتر بود تفاوت معنی‌داری در محتوی رطوبت چربی و محتوای نمک در طول زمان رسیدن میان پنیرهای تولید شده با رنت‌های مختلف وجود نداشت (۲۵). پرتقال بعد از سبب دومین میوه‌ای است که در جهان مورد مصرف عموم است و با توجه به اینکه از موارد مهم و قابل توجه در صنایع خوراکی بالابردن ارزش افزوده محصولات غذایی از طریق کاربرد محصولات جانبی آن می‌باشد، بنابراین در این تحقیق، قدرت پروتئولیتیکی عصاره استخراجی از پوست و گوشت پرتقال تامسون مورد بررسی قرار گرفت.

۲- مواد و روش‌ها

۲-۱- مواد

پرتقال تامسون از بازار محلی شهر قوچان تهیه شد. ژلاتین، اسید استیک، استات سدیم، کلرید کلسیم، اسید کلریدریک، سود و فرمالدئید ۳۷ درصد از شرکت مرک (آلمان) تهیه

دیگر ادامه یافت. سپس تا رسیدن pH محلول به ۶ به تدریج سود ۰/۱ نرمال (N) اضافه شد. برای این منظور از pH متر مدل EDT ساخت کشور انگلیس استفاده گردید. پس از رسیدن pH محلول به ۶ حدود ۱۰ میلی لیتر فرمالدهید ۳۷ درصد اضافه گردید و در نهایت تا رسیدن pH به ۹ به تدریج سود ۰/۱ نرمال به بشر اضافه و حجم آن (T) یادداشت گردید. همین مراحل نیز برای بشر شاهد نیز انجام شد و حجم سود ۰/۱ نرمال مصرفی برای آن (B) نیز یادداشت گردید و از رابطه ۱ قدرت آنزیمی آن بر اساس واحد هضمی ژلاتین بدست آمد. بر این اساس یک واحد هضمی ژلاتین مقدار آنزیمی است که بعد از ۲۰ دقیقه هضم در دمای ۴۵ درجه سانتی گراد ۱ میلی گرم آمینو نیتروژن از محلول ژلاتین استاندارد را آزاد کند (۱۰).

$$\text{enzyme} \left(\frac{\text{unit}}{\text{gr}} \right) = \frac{(T-B)(N) \times 14 \times 50}{\text{gr of Concentrate}}$$

۲-۴- اندازه گیری فعالیت پروتئولیتیکی به روش فعالیت

لخته کنندگی شیر (MCA)^۲

ابتدا محلول ۱۰ درصد شیر در کلرید کلسیم ۱۰ میلی مولار تهیه شد و سپس pH آن روی ۶ تنظیم گردید. پس از آن ۲ میلی لیتر آن را به مدت ۱۵ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد پیش تیمار داده شد و مقدار ۰/۲ میلی لیتر از عصاره مورد نظر به آن اضافه شد و در نهایت زمان ظهور اولین ذره جامد (لخته) اندازه گیری گردید. هر واحد لخته کنندگی شیر برابر است با مقدار آنزیمی که برای لخته کردن ۱۰ میلی لیتر سوپسترا در مدت ۴۰ دقیقه لازم است که از رابطه ۲ محاسبه می شود (۱۰).

رابطه (۲)

$$\text{MCA} \left(\frac{\text{Unit}}{\text{ml}} \right) = \frac{2400}{\text{clotting time (Sec)}} \times \text{dilution factor}$$

که در این رابطه زمان لخته شونده یا clotting time بر حسب ثانیه می باشد. ۲۴۰۰ نیز مربوط به زمان ۴۰ دقیقه بر حسب ثانیه بوده و ضریب رقت یا dilution factor در صورت سرعت بالای لخته شدن لحاظ می گردد.

گردید. پراکسید هیدروژن، الکل اتیلیک ۹۶ درصد و آب مقطر از شرکت مجلی (ایران) خریداری شد و شیر خشک بدون چربی مورد استفاده در این تحقیق از شرکت پگاه خراسان بود.

۲-۲- روش عصاره گیری

ابتدا ۵۰ گرم پوست پرتقال با ۵۰ گرم آب مقطر (در دو دمای ۲۵ و ۴۰ درجه سانتی گراد) بوسیله مخلوط کن مدل مولینکس مخلوط شد و سپس با پارچه کتانی دو بار صاف گردید. پس از آن عصاره صاف شده تحت شرایط ۱۰۰۰۰rpm به مدت ۱۵ دقیقه و دمای ۱۵ درجه سانتی گراد سانتیفریوز (Hermel-Z32HK، آلمان) شد و عصاره رویی آن درون ارلنی با پوشش آلومینیومی در یخچال نگهداری گردید. عصاره گیری برای گوشت پرتقال نیز مشابه با همان روش انجام شد. در مرحله بعد مشابه با روش فوق بجای حلال آب از اتانول استفاده شد و عصاره گیری از گوشت و پوست پرتقال به صورت جداگانه انجام گرفت. حلال زدایی اتانول در دمای محیط و در زیر هود انجام گرفت و در نهایت نمونه ها به طور جداگانه درون ارلنی با پوشش آلومینیومی در یخچال نگهداری گردید (۵).

۲-۳- اندازه گیری فعالیت پروتئولیتیکی به روش واحد

هضم ژلاتین (GDU)^۱

ابتدا ۱ میلی لیتر از عصاره مورد نظر در یک بالن ۵۰ میلی لیتری با ۸/۳ میلی لیتر محلول بافری مخلوط گردید و پس از ۳۰ دقیقه نگهداری در دمای اتاق با آب مقطر pH= ۴/۵ به حجم ۵۰ میلی لیتر رسانده شد و به مدت ۱۰-۱۵ دقیقه هم زده شد. سپس داخل ۲ بشر ۱۰۰ میلی لیتری ۲۵ میلی لیتر ژلاتین به صورت جداگانه ریخته و در حمام آب داغ به مدت ۵ دقیقه قرار می دهیم. پس از آن ۱ میلی لیتر از محلول حاوی عصاره در مرحله اول به یکی از بشرها اضافه شد و یکی به عنوان شاهد در نظر گرفته شد. به بشر نمونه پس از ۲۰ دقیقه نگهداری در حمام آب ۴۵ درجه سانتی گراد، ۰/۱ میلی لیتر پراکسید هیدروژن ۳ درصد اضافه شد و همزدن به مدت ۵ دقیقه

۵-۲- آنالیز آماری

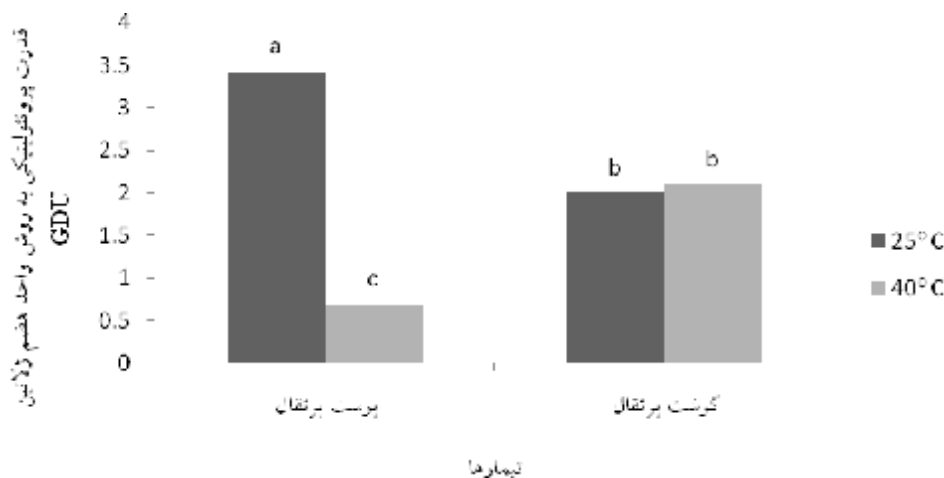
در این تحقیق، بررسی قدرت آنزیمی عصاره‌های حاصل از پرتقال در دو دمای ۲۵ و ۴۰ درجه سانتی‌گراد، با دو حلال آب و اتانول و از دو بافت پوست و گوشت در سه تکرار انجام گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۲۲ و برای مقایسه‌ی میانگین تیمارها از آزمون چند دامنه‌ای دانکن در سطح احتمال ۹۵ درصد استفاده گردید. رسم نمودارها نیز با نرم افزار اکسل انجام شد.

۳- نتایج

۳-۱- اندازه گیری فعالیت پروتئولیتیکی به روش واحد هضم ژلاتین (GDU)

۳-۱-۱- عصاره‌گیری با حلال آب مقطر

مطابق با شکل ۱، در این تحقیق، فعالیت پروتئولیتیکی عصاره‌ی پوست پرتقال در دو دمای ۲۵ و ۴۰ درجه سانتی‌گراد بر اساس واحد هضم ژلاتین دارای اختلاف معنی‌داری بود ($P > 0.05$)، بطوری که در دمای پایین‌تر قدرت پروتئولیتیکی عصاره آبی حاصل از پوست پرتقال بالاتر بود. اما فعالیت پروتئولیتیکی عصاره آبی گوشت پرتقال در دو دمای ۲۵ و ۴۰ درجه سانتی‌گراد اختلاف معنی‌داری با هم نداشت ($P > 0.05$).

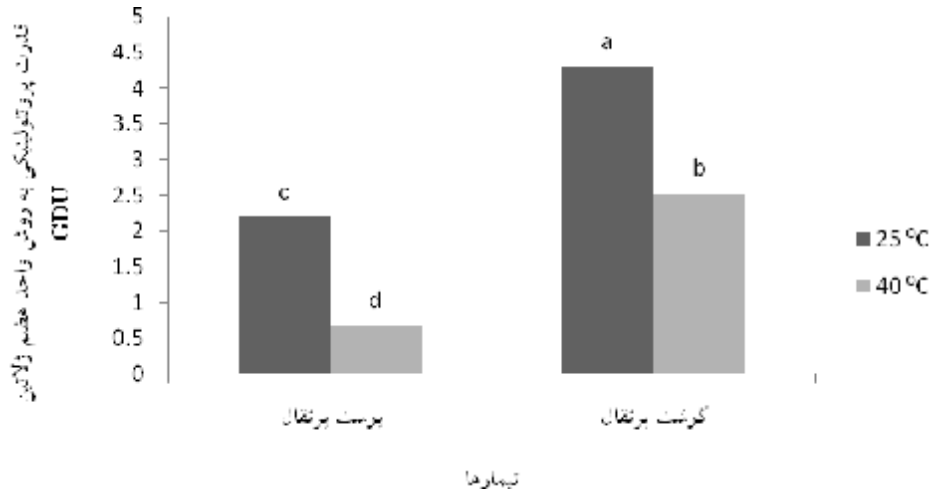

شکل ۱- تاثیر دما و نوع بافت میوه پرتقال بر قدرت پروتئولیتیکی عصاره آبی به روش GDU

استخراجی در ۲۵ درجه سانتی‌گراد فعالیت پروتئولیتیکی بالاتری را بر اساس واحد هضم ژلاتین نشان داد. اما در کل عصاره حاصل از گوشت پرتقال قدرت پروتئولیتیکی بالاتری نسبت به پوست از خود نشان داد (شکل ۲).

۳-۱-۲- عصاره‌گیری با حلال اتانول

نتایج نشان داد فعالیت پروتئولیتیکی عصاره اتانولی پوست و گوشت پرتقال در دمای ۲۵ و ۴۰ درجه سانتی‌گراد اختلاف معنی‌داری با هم داشتند ($P > 0.05$)، به طوریکه عصاره‌های

شکل ۲- تاثیر دما و نوع بافت میوه پرتقال بر قدرت پروتئولیتیکی عصاره اتانولی به روش GDU

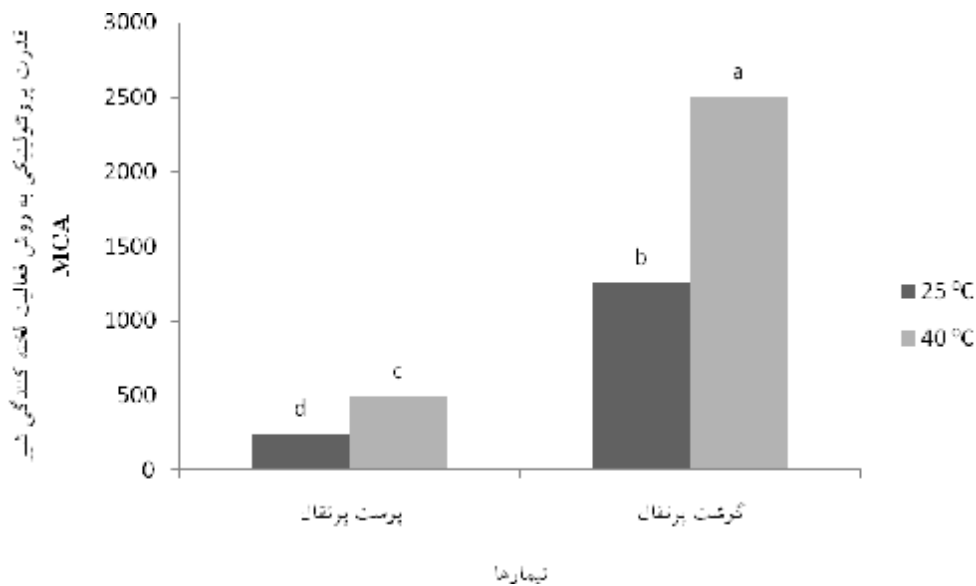
گوشت آن در دمای ۲۵ و ۴۰ درجه سانتی‌گراد اختلاف معنی‌داری در سطح ۵ درصد نشان داد. اما در این روش برخلاف روش هضم ژلاتین، عصاره‌های حاصل در دمای ۴۰ درجه سانتی‌گراد نسبت به دمای ۲۵ درجه فعالیت پروتئولیتیکی بالاتری داشت.

۲-۳- اندازه‌گیری فعالیت پروتئولیتیکی به روش فعالیت

لخته‌کنندگی شیر (MCA)

۱-۲-۳- عصاره‌گیری با حلال آب مقطر

با توجه به شکل ۳، فعالیت پروتئولیتیکی عصاره آبی بر اساس روش فعالیت لخته‌کنندگی شیر هم در پوست پرتقال و هم در

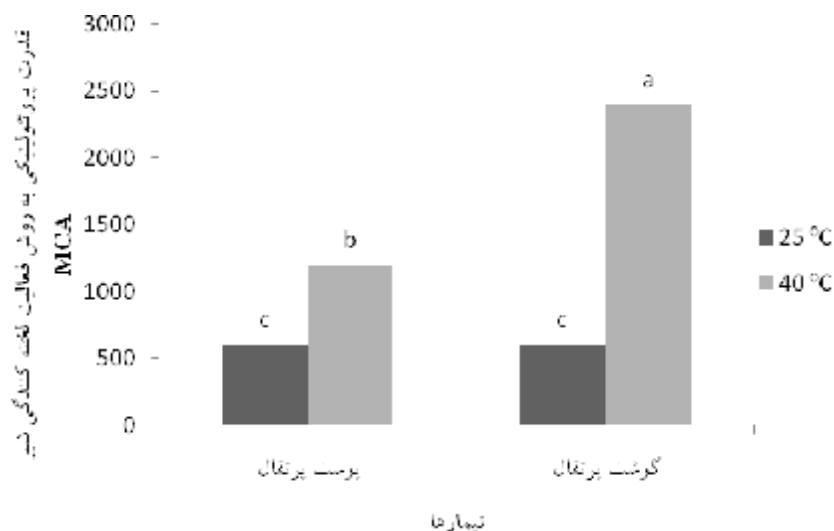

شکل ۳- تاثیر دما و نوع بافت میوه پرتقال بر قدرت پروتئولیتیکی عصاره آبی به روش MCA

معنی داری در سطح ۵ درصد داشت و مشابه با حلال آبی دمای بالاتر در عصاره گیری با اتانول قدرت پروتئولیتیکی بیشتری را سبب گردید.

۳-۲-۲- عصاره گیری با حلال اتانول

بر اساس شکل ۴ نتایج حاکی از آن بود که فعالیت پروتئولیتیکی عصاره اتانولی به روش فعالیت لخته کننده گی شیر در پوست پرتقال در دمای ۲۵ و ۴۰ درجه سانتی گراد اختلاف

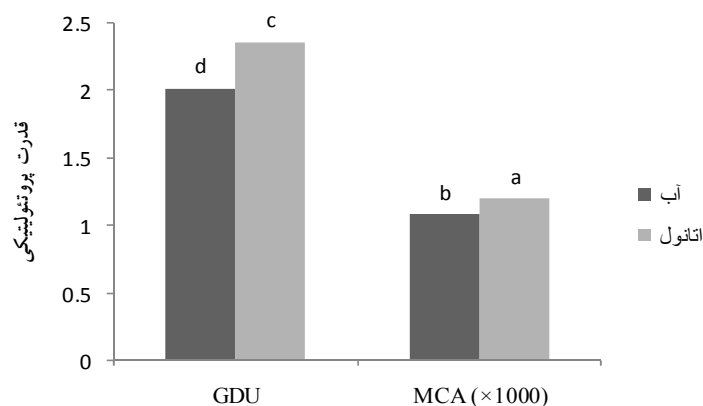

شکل ۴ - تاثیر دما و نوع بافت میوه پرتقال بر قدرت پروتئولیتیکی عصاره اتانولی به روش MCA

می توان در شکل ۵ مشاهده کرد که بر اساس آن قدرت عصاره بدست آمده با اتانول به هر دو روش با اختلاف معنی داری در سطح ۵ درصد بیشتر از عصاره آبی بود.

۳-۳- مقایسه قدرت پروتئولیتیکی عصاره های آبی و اتانولی به دو روش GDU و MCA

مقایسه کلی فعالیت پروتئولیتیکی عصاره استخراج شده با آب و اتانول بر اساس دو روش هضم ژلاتین و انعقاد شیر را

شکل ۵- مقایسه کلی قدرت پروتئولیتیکی عصاره های آبی و اتانولی به دو روش GDU و MCA

۳-۴- بحث

تفاوت قدرت پروتئولیتیکی عصاره حاصل از پرتقال تامسون در دماهای مختلف را می توان بر اساس یافته های زیر به بحث گذاشت. در تحقیق جامعی که علیرضایی و همکاران در مورد فعالیت پروتئولیتیکی اکتینیدین^۱ در مقایسه با کیموزین^۲ و فیسین^۳ در شیر گاو انجام دادند مشخص شد که فعالیت پیشینه لخته کنندگی فیسین و اکتینیدین در ۴۵ درجه سانتی گراد بود، اگرچه کیموزین حساسیت کمتری به دما داشت (۳). بدوی و همکاران (۱۳۹۴) گزارش کردند که آنزیم پروتئاز میکروبی مقاوم به شوینده که از باسیلوس پومیلوس^۴ استخراج گردید بیشترین فعالیت را در دمای ۴۰ درجه سانتی گراد نشان داد اما فعالیت پروتئازی آن به تدریج از دمای ۴۰ تا ۹۰ درجه سانتی گراد کاهش یافت. اگرچه این آنزیم در دماهای ۳۰ و ۶۰ درجه سانتی گراد به ترتیب ۶۷ و ۵۳ درصد فعالیت خود را حفظ کرد اما بهینه فعالیت آن در دمای ۴۵ درجه سانتی گراد گزارش شد (۱۳۹۴). جو^۵ و همکاران (۲۰۰۵) نیز یک پروتئاز قلیایی را از باسیلوس کلاوسی^۶ با دمای بهینه حدود ۵۰-۴۵ درجه سانتی گراد شناسایی و استخراج کردند (۱۴ و ۶). همچنین کاتیرسان^۷ و همکاران (۲۰۰۷)، دمای ۳۰ درجه سانتی گراد را دمای بهینه و مناسب برای تولید آنزیم پروتئاز قلیایی معرفی کردند (۱۵). در سال ۲۰۰۸ احمد^۸ و همکاران نیز، بیشترین تولید آنزیم پروتئاز قلیایی حاصل از استرپتومایسس آورمکتینوس^۹ را در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد مشاهده کردند (۲). در تحقیقاتی که عبدالواحد^{۱۱} و همکاران (۲۰۱۴)، روی استرپتومایسس آمبوفاسینس^{۱۱} انجام دادند بیشترین تولید آنزیم پروتئاز قلیایی را در دمای ۳۰ درجه سانتی گراد گزارش کردند (۱). با این حال بیگمی و همکاران (۱۳۹۲)، طی تحقیقات خود گزارش کردند که زمان انعقاد شیر توسط

عصاره میوه گیاه پنیرباد با افزایش دما تا ۷۰ درجه سانتی گراد به طور قابل توجهی کاهش می یابد که تقریباً ۹ برابر کمتر از زمان انعقاد در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد بود. کومار^{۱۲} و همکاران (۲۰۰۶) نیز حداکثر دما برای فعالیت انعقاد آنزیمی پروتئیناز استخراج شده از رایزوپوس اوریزا^{۱۳} را دمای ۶۰ درجه سانتی گراد گزارش کردند. این آنزیم سریعاً در ۷۰ درجه سانتی گراد غیرفعال می شود (۱۶ و ۱۷). در مورد تاثیر نوع حلال در استخراج عصاره پروتئولیتیکی می توان به نتایج بدوی و همکاران (۱۳۹۴) اشاره کرد. این محققین در بررسی های خود نشان دادند که پایداری آنزیم های پروتئولیتیک در حلال های آلی مانند متانول، تولوئن و کلروفرم نسبت به نمونه های شاهد ۶۰ تا ۹۰ درصد پایداری خود را حفظ می کند (۴ و ۲۴). تفاوت در قدرت پروتئولیتیکی قسمت های مختلف یک گیاه را می توان در تحقیقات لوه^{۱۴} و همکارانش در سال ۲۰۰۵ که بر روی فعالیت پروتئولیتیکی عصاره آناناس بود جستجو کرد. نتایج این محققین نشان داد که قدرت پروتئولیتیکی میوه آناناس نسبت به سایر قسمت های گیاه بیشتر است که دلیل آن در پژوهش این محققین وابستگی بین محتوی پروتئین و فعالیت پروتئولیتیکی عنوان شد (۹ و ۱۸).

۴- نتیجه گیری

نتایج نشان داد که فعالیت پروتئولیتیکی عصاره های استخراج شده با حلال آب و اتانول به دو روش GDU و MCA تفاوت معنی داری با هم دارد. به طوریکه میزان فعالیت پروتئولیتیکی عصاره اتانولی به طور معنی داری بیشتر از عصاره آبی بود ($p > 0.05$). همچنین بکارگیری دمای ۲۵ درجه سانتی گراد در عصاره گیری از پوست پرتقال و دمای ۴۰ درجه سانتی گراد در عصاره گیری از گوشت پرتقال تامسون منجر به استحصال عصاره آبی با قدرت پروتئولیتیکی بالا شد. به طور کلی عصاره پروتئولیتیکی گوشت پرتقال تامسون از پوست آن بالاتر بود.

- 1- Actinidin
- 2- Chymosin
- 3- Fisin
- 4- Bacillus pumilus
- 5- Joo
- 6- bacillus clausii
- 7- Kathiresan
- 8- Ahmed
- 9- streptococcus overmactinus
- 10- Abdelwahed
- 11- Streptomyces ambofaciens

- 12- Kumar
- 13- Rhizopus oryzae
- 14- Loh

- Nutrition Sciences and Food Technology*,8(2): 31-40.
9. Dastur, NN., Sastry, K. and Venkatappiah, D. 1984. Preparation of vegetable rennet from *Withania Coagulans* Dunal, Indian Dairy Research Institute, Bangalore. Enzyme Development Corporation.
 10. Esteves, CL., Lucey, JA., Hyslop, DB. and Pires, EMV. 2003. Effect of gelation temperature on the properties of skim milk gels made from plant coagulants and chymosin, *Int Dairy J*, 13: 300-335.
 11. Haddar, A., Agrebi, R., Bougatef, A., Hmidet, N., Sellami-Kamoun, A. and Nasri, M. 2009. Two detergent stable alkaline serine- proteases from *Bacillus mojavensis* A21: Purification, characterization and potential application as a laundry.
 12. Huang, Q., Peng, Y., Li, X., Wang, H. and Zhang, Y. 2003. Purification and characterization of an extracellular alkaline serine protease with dehairing function from *Bacillus pumilus*. *Curr. Microbiol*, 46:169-173.
 13. Joo, HS. and Chang, CS. 2005. Oxidant and SDS-stable alkaline protease from a halotolerant *Bacillus clausii* I-52: enhanced production and simple purification. *J. Appl. Microbiol*, 98: 491-497.
 14. Kathiresan, K. and Manivannan, S. 2007. Production of alkaline protease by *Streptomyces* sp. isolated from coastal mangrove sediment. *Res J of Env Sci*, 1(4): 173-178.
 15. Kumar, A., Sharma, J., Mohanty, AK., Grover, S. and Batish VK. 2006. Purification and characterization of milk clotting enzyme from goat (*Capra hircus*). *Comp Biochem Physiol B Biochem Mol Biol*, 145(1):108-13.
 16. Kumar, S., Sharma, NS., Saharan, MR. and Singh, R. 2005. Extracellular acid protease from *Rhizopus oryzae*: purification and characterization. *Process Biochem*, 40(5):1701-5.
 17. Loh pei shian, M., Nur, A., Ting, L., Taher, M. and Fadzilah, AAM. 2008. Pilot scale extraction proteolytic enzyme bromelain from pineapple (*Annas Comosus*) Chemical and Natural Resources Engineerin.
- ۵- منابع
1. Abdelwahed, NAM., Danial, EM., Elnaggar, NE. and Mohamed, AA. 2014. Optimization of alkaline protease production by *Streptomyces ambofaciens* in free and immobilized form Ame J of Biochem and Biotech, 10(1): 1-13.
 2. Ahmed, SA., Aldomany, RA., Elshayeb, NMA., Radwan, HH. and Saleh, SA. 2008. Optimization immobilization of extracellular alkaline protease and characterization of its enzymatic properties. *Res J of Agri and Bio Sci*, 4(5): 434-446.
 3. Alirezai, M., Aminliri, M., Gheisari, H. and Tavana, M. 2011. Actinidin: A promising milk coagulating enzyme. *European journal of Food Research and Review*, 1(2):43-51,201.
 4. Badowei Delfard, A., Ameri, P., Karmi, Z., Ghanbary, B. and Alipour, B. 2015. Isolation and biochemical characterization of detergent stable protease from *Bacillus pumilus*. *Biotechnology Tarbiat Modares University*, 6(1): 50-60.
 5. Bahl, V., Kapoor, P., Tyagi, P. and Kameshwar Sharma, YVR. 2013. Enzymatic determination of Catechol oxidase and Protease from fruits (orange, apple) and vegetables (carrot, tomato). *Journal of Pharmacy and Biological Sciences (IOSR-JPBS)*, 5 (5): 29-35.
 6. Bajaj, BK. and Gaytri, J. 2013. Thermostable alkaline protease production from *Bacillus pumilus* D-6 by using agro-residues as substrates. *Adv. Enzyme Res*, 1: 30-36.
 7. Beheshti Maal, K., Emtiazi, G. and Nahvi, I. 2009. Production of alkaline protease by *Bacillus cereus* and *Bacillus polymixa* in new industrial culture mediums and its immobilization. *African Journal of Microbiology Research*, 3 (9): 491- 97.
 8. Beigomi, M., Mohammadifar, MA., Ghods Rohani, M., Hashemi, M. and Valizadeh, M. 2013. Partial purification and characterization of milk-clotting enzyme extracted from *withania coagulans* fruit. *Iranian Journal of*

- Proteolysis of Iranian UF White Chees, *Journal of Agricultural Science and Technology*, 13:567-576.
25. Rachadech, W., Navacharoen, A., Ruangsit, W., Pongtharankul, T. and Vangnai, A. 2010. An organic solvent, detergent, and thermostable alkaline protease from the mesophilic, organic solvent-tolerant *Bacillus licheniformis* 3C5. *Mikrobiologija* 79: 620- 629.
26. Rai, SK. and Mukherjee, AK. 2009. Ecological significance and some viotechnological application of an organic solvent stable alkaline serine protease from *Bacillus subtilis* strain DM-04. *Bioresour Technology*, 100: 2642-2645.
27. Shekarforoush, SS., Aminlari, M. and Sabbagh, N. 2009. Comparative studies on the effect of the Enzyme Ficin on the solubility and Electrophoretic pattern of ovine and bovine Meatproteins. *J. Vet. Res*, 64 (1): 1-6.
18. Lyons, LP. 1992. Biotechnology in the feed industry, Proceeding of Alltech's Eighth Annual Symposium. Alltech Technical Pub. Nicholasville, Kentucky 40356.
19. Mashishki, F. 2012. Effect of using the herb cheeses in Iran with the aim of improving the dairy industry's economy and supporting domestic production. National Conference on Achieving Sustainable Development in Agriculture, Natural Resources and the Environment.
20. Mathur, D., Agrawal, RC. and Shrivastava, V. 2011. Phytochemical screening and determination of antioxidant potential of fruits extracts of withania coagulants. *Science and Technology*, 3: 26-29.
21. Moharrery, E. 2003. Application of enzymes in livestock and poultry feeding. Second Seminar on the New Technology of Feed Production, Poultry and Aquaculture, 1st November. Tehran, Iran.
22. Moharrery, A., Hvelplund, T., Weisbjerg, MR. and Madsen, J. 2007. The effect of addition of an exogenous enzyme at ensiling or at time of incubation on nutrient availability in forages. Proceedings of the 2nd Joint TSAP/TVA Scientific Conference held at AICC Arusha Tanzania from 29th Nov. to 1st Dec. 6 p.
23. Olajuyigbe, F.M. and Ehiosun, K.I. 2013. Production of thermostable and organic solvent tolerant alkaline protease from *Bacillus coagulans* PSB-07 under different submerged fermentation conditions. *Afri. J. Biotechnol.* 12: 3341-3350.
24. Pezeshki, A., Hesari, J., Ahmadi Zonoz, A. and chamberzadeh, B. 2011. Influence of *Withania coagulans* protease as a Vegetable Rennet on

(Original Research Paper)
**Investigating the Proteolytic Activity of Peel and Meat Thomson
Orange**

Fatemeh Sharifi¹, Vahid Hakim Zadeh^{2*}

1- M.Sc. Student Food Science and Technology, Quchan Branch, Islamic Azad University, Quchan, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Food Science and Technology, Quchan Branch, Islamic Azad University, Quchan, Iran.

Received:04/02/2018

Accepted:23/12/2018

Abstract

Proteases are among the most important industrial enzymes, accounting for about 65% of the world market for industrial enzymes and about 25% of total enzymes production. The proteases have many applications in various industries, including food industry. The extraction of functional compounds from waste and by-products in the food industry can create added value. Therefore, in this research, the proteolytic power of orange fruit extracts (peel and flesh) was studied by the methods of gelatin digestion unit (GDU) and milk clotting activity (MCA) with two water and ethanol solvents at 25 and 40°C. The comparing the mean of data was performed using SPSS 22 software and Duncan's multiple domain tests were used at 95% probability level. Charts were also done with Excel software. The results showed that the proteolytic activity of aqueous and ethanolic extracts was significantly different in both GDU and MCA methods, and the proteolytic activity of the ethanolic extract was significantly higher than that of the aqueous extract. Also, application of lower temperature levels in extraction of orange peel and higher temperatures in extraction of orange meat significantly increased proteolytic activity.

Keywords: Ethanol, Gelatin Digestion, Milk Clotting, Orange, Protease.

*Corresponding Author: v.hakimzadeh@yahoo.com